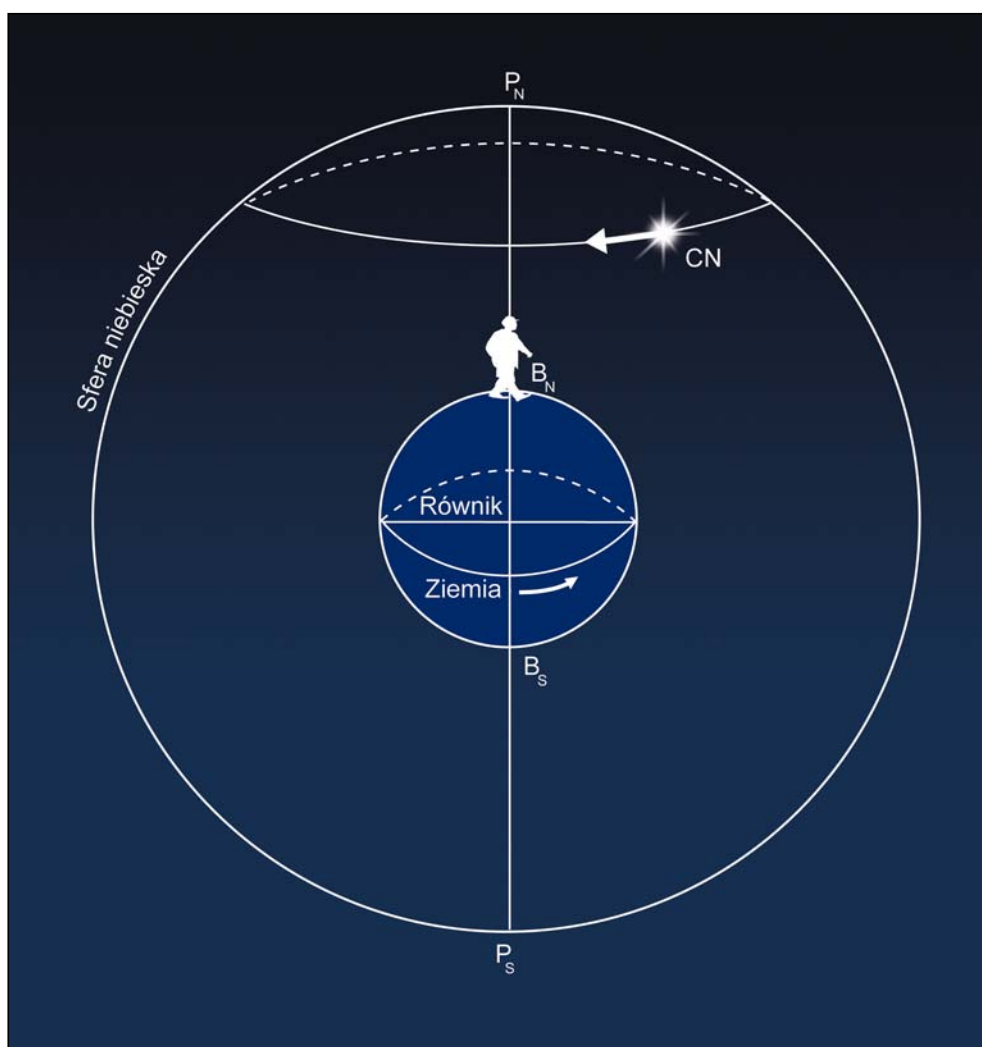

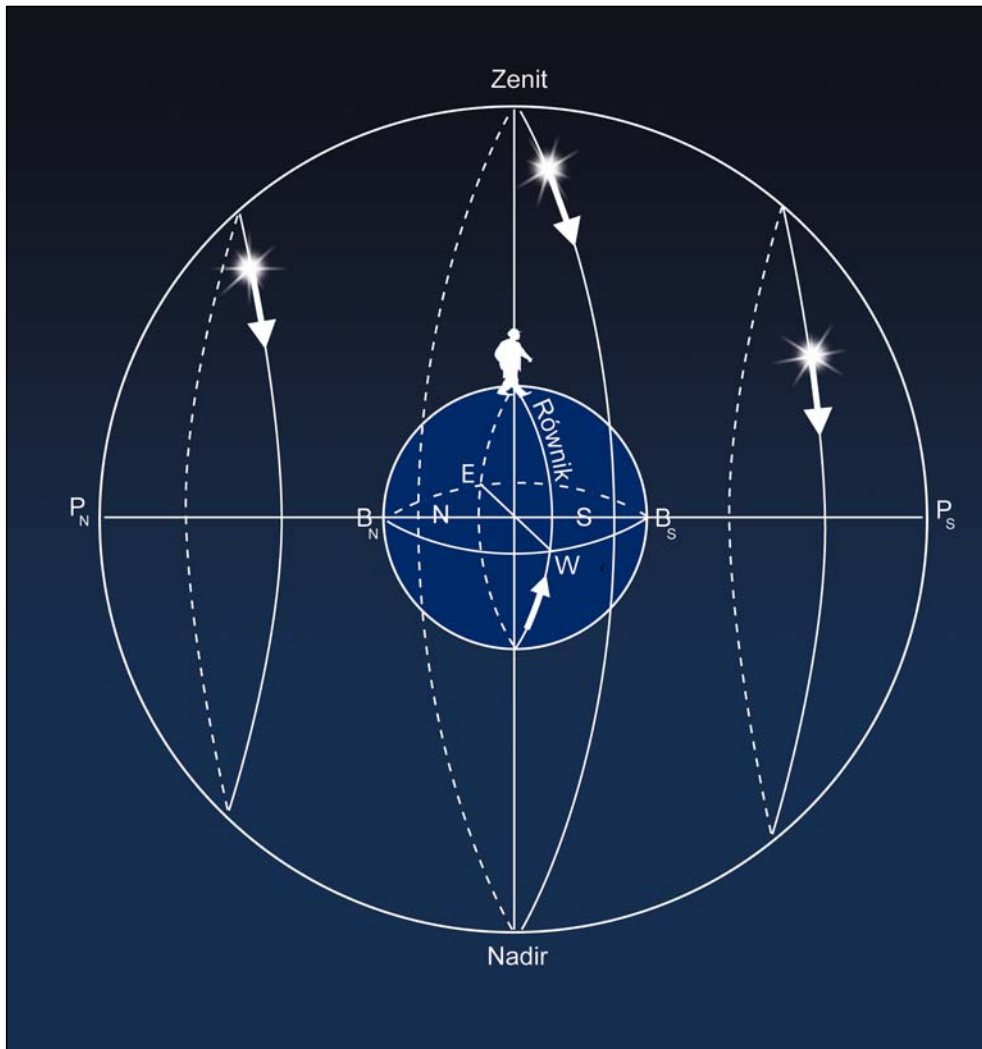
cztery niebieskie równoleżniki deklinacyjne 1–4, po których w wyniku obrotu Ziemi poruszają się różne ciała niebieskie. Każde z nich dwa razy na dobę przechodzi przez południk niebieski odpowiadający południkowi ziemskiemu obserwatora. Moment przejścia dowolnego z tych ciał przez górny łuk południka niebieskiego nazywamy **górną kulminacją**, a przez dolny – **dolną kulminacją**. Azymut w momencie kulminacji jest zawsze *N* lub *S*.

Rys. 1.5. Obraz ruchu ciał niebieskich obserwowany z bieguna

Od dolnej kulminacji do górnej azymut ciała niebieskiego ma zawsze znak *E*, a od górnej do dolnej *W*. Leżący na wschód od południka niebieskiego punkt przecięcia się równoleżnika deklinacyjnego z płaszczyzną horyzontu jest punktem wschodu P_W ciała niebieskiego, a analogiczny punkt leżący na zachód

od południka niebieskiego jest punktem zachodu P_Z . Przebiegająca nad horyzontem część równoleżnika deklinacyjnego jest zwana łukiem dziennym, a część przebiegająca pod horyzontem – łukiem nocnym. Część łuku horyzontu

Rys. 1.6. Obraz ruchu ciał niebieskich obserwowany z równika

między kierunkiem wschodu E a punktem wschodu P_W jest amplitudą wschodu. Analogicznie – odcinek łuku horyzontu między kierunkiem zachodu W a punktem zachodu P_Z to amplituda zachodu. Amplituda wschodu danego ciała niebieskiego jest zawsze równa amplitudzie zachodu.

Jeżeli deklinacja ciała niebieskiego jest równoimienna z widocznym biegunem, czyli ma ten sam znak co szerokość geograficzna obserwatora, to łuk dzienny tego ciała jest większy od łuku nocnego.